

Uznesenie Rady o novom európskom programe vzdelávania dospelých na roky 2021 – 2030

(2021/C 504/02)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

KEĎŽE:

Je veľmi dôležité, aby sa k budúcnosti pristupovalo pozitívne, pričom sa bude vychádzať z potrieb vzdelávania dospelých a zavedú sa možnosti formálneho, neformálneho a informálneho učenia sa, ktoré dokážu poskytnúť všetky znalosti, zručnosti a kompetencie potrebné na vytvorenie inkluzívnej, udržateľnej, sociálne spravodlivej a odolnejšej Európy. Keďže prechádzame čoraz zložitejšími a častejšími zmenami (najmä digitálnou a zelenou transformáciou) a riešime súčasné i budúce výzvy (ako je zmena klímy, demografia, technológia, zdravie atď.), vzdelávanie dospelých ako dôležitá súčasť celoživotného vzdelávania môže prispieť k posilneniu hospodárstiev a spoločností a k zvýšeniu ich odolnosti. Taktiež je dôležité poskytnúť ľuďom podmienky potrebné na to, aby sa prostredníctvom svojich rozhodnutí stávali činiteľmi zmeny.

PRIPOMÍNAJÚC, ŽE:

1. Na sociálnom samite pre spravodlivé pracovné miesta a rast, ktorý sa v roku 2017 konal v Göteborgu, lídri EÚ spoločne vyhlásili Európsky pilier sociálnych práv, v ktorom sa ako prvá zásada stanovuje, že každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie a odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, a ako štvrtá zásada právo na pomoc pri odbornej príprave a rekvalifikácii, ako aj právo na prevod nárokov na sociálnu ochranu a odbornú prípravu počas zmeny pracovného miesta;
2. V záveroch Európskej rady zo 14. decembra 2017 ⁽¹⁾ sa vyzdvihol kľúčový význam vzdelávania pri budovaní inkluzívnej a súdržnej spoločnosti a pri zachovaní európskej konkurencieschopnosti; vzdelávanie a odborná príprava sa tak prvýkrát dostali na najvyššie miesta európskej politickej agendy;
3. V strategickom programe EÚ na roky 2019 – 2024 sa vedúci predstavitelia EÚ dohodli na zvýšení investícií do zručností a vzdelávania ľudí;
4. Lídri EÚ sa stretli 7. mája 2021 na sociálnom samite v Porte s cieľom prehĺbiť vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv tým, že vzdelávanie a zručnosti posunú do jadra politických opatrení;
5. V záveroch Európskej rady z júna 2021 vedúci predstavitelia EÚ v súlade s Portsým vyhlásením uvítali hlavné ciele EÚ v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby stanovené v akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv vrátane cieľa na úrovni EÚ, aby sa najneskôr v roku 2030 každoročne zúčastňovalo na vzdelávaní aspoň 60 % dospelých;
6. Mali by sa zohľadniť príslušné podkladové dokumenty uvedené v prílohe III k tomuto uzneseniu.

A BERÚC NA VEDOMIE:

7. Obnovený európsky program vzdelávania dospelých (EAAL), ktorý Rada Európskej únie prijala v roku 2011 s cieľom rozvíjať, dopĺňať a konsolidovať prácu v oblasti vzdelávania dospelých v rámci štyroch strategických cieľov, ktoré Rada určila v strategickom rámci ET 2020;
8. Odporúčanie Rady s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých (2016), v ktorom sa podčiarkujú osobitné potreby dospelých, najmä nízkokvalifikovaných, nezamestnaných a zraniteľných, ktorí si vyžadujú dodatočnú pozornosť a podporu v záujme zlepšenia ich základných zručností a umožnenia pokroku;
9. Správu s názvom Výsledky dosiahnuté v rámci obnoveného európskeho programu vzdelávania dospelých (2019), v ktorej sa hodnotia výsledky dosiahnuté v období rokov 2011 – 2018. Určujú sa v nej aj nové témy a priority, ktoré by sa mohli zohľadniť v období po roku 2020, vrátane pokračujúcej práce na riadení, ponuke a využívaní, flexibilita a prístup, ako aj na zabezpečovaní kvality;

(1) EUCO 19/1/17 REV 1.

10. Európsky program v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (2020), v ktorom sa okrem iného navrhuje opatrenie 8 „Zručnosti pre život“, podľa ktorého by Komisia a členské štáty pracovali na nových prioritách európskeho programu vzdelávania dospelých s cieľom vybudovať komplexné, kvalitné a inkluzívne systémy vzdelávania dospelých;
11. Odporúčanie Rady týkajúce sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (2020) a Osnabrückú deklaráciu o odbornom vzdelávaní a príprave (2020), v ktorých sa vyzýva ďalší rozvoj odborného vzdelávania a prípravy ako atraktívnej a vysokokvalitnej pracovnej a životnej dráhy a v ktorých sa zvyšuje a podporuje povedomie dospelých o tom, že vzdelávanie je celoživotným úsilím;
12. Uznesenie Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr, v ktorom sa predpokladá európska spolupráca v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy do roku 2030 (2021 – 2030), ktorá sa má vykonávať inkluzívnym a celostným spôsobom s perspektívou celoživotného vzdelávania, a v ktorom sa ďalej uvádza, že celoživotné vzdelávanie zahŕňa všetky formy a úrovne vzdelávania a odbornej prípravy od vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve až po vzdelávanie dospelých vrátane odborného vzdelávania a prípravy (OVP) a vysokoškolského vzdelávania.

SA DOMNIEVA, ŽE:

13. Členské štáty Európskej únie majú v závislosti od svojich vnútroštátnych, regionálnych a miestnych potrieb, okolností, politík, stratégií a tradícií rôzne modely vzdelávania dospelých. Zo správ vyplýva, že v dôsledku úprav prostredia vzdelávania a vzdelávania dospelých, ktoré si vyžiadala pandémia COVID-19, sa postupy vzdelávania dospelých v rámci Európy ďalej diverzifikovali (?);
14. V Monitore vzdelávania a odbornej prípravy 2020 (?) sa uvádza, že účasť na vzdelávaní dospelých je nízka, pričom v EÚ sa na vzdelávaní dospelých za posledné štyri týždne pred prieskumom uskutočneným v roku 2019 zúčastnilo v priemere len 10,8 % dospelých vo veku 25 – 64 rokov (ženy: 11,9 %, muži: 9,8 %). Z údajov Eurostatu za rok 2020 okrem toho vyplýva, že účasť na vzdelávaní dospelých je nižšia ako pred pandémiou COVID-19, pričom v EÚ sa na vzdelávaní dospelých za posledné štyri týždne pred daným prieskumom zúčastnilo v priemere len 9,2 % dospelých vo veku 25 – 64 rokov (ženy: 10,0 %, muži: 8,3 %).
15. Správa Eurydice „Adult education and training in Europe: Building inclusive pathways to skills and qualifications“ (Vzdelávanie a odborná príprava dospelých v Európe: Budovanie inkluzívnych dráh k zručnostiam a kvalifikáciám) (2021) ukazuje, že približne jeden z piatich dospelých v EÚ nedokončil vyššie sekundárne vzdelávanie a že značná časť dospelých v Európe sa vyznačuje nízkou úrovňou gramotnosti, matematickej gramotnosti a/alebo digitálnych zručností. Krajiny sa líšia aj z hľadiska účasti dospelých na vzdelávaní a odbornej príprave; spoločnou črtou je však to, že väčšina vzdelávacích aktivít, na ktorých sa zúčastňujú dospelí, má neformálny charakter.

UZNÁVA, ŽE:

16. Nová kultúra vzdelávania by mala zdôrazňovať význam základných zručností pre všetkých a význam neustáleho nadobúdania relevantných znalostí, zručností a kompetencií na všetkých úrovniach v kontexte formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa počas celého života. Jednotlivci, ktorí si uvedomujú význam celoživotného vzdelávania, sú lepšie pripravení prispôbiť sa novým okolnostiam a rozvíjať zručnosti, ktoré potrebujú na získanie zamestnania, ako aj na plnú účasť na spoločenskom živote a na osobný rozvoj;
17. Vzdelávanie dospelých má osobitné miesto v rámci strategickkej priority strategického rámca pre európsku spoluprácu v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru – „Celoživotné vzdelávanie a mobilita ako realita pre všetkých“, ktorá je teraz naliehavejšia než kedykoľvek predtým vzhľadom na výzvy spojené s obnovou po kríze COVID-19 a potrebou odolnosti, s meniacimi sa potrebami trhu práce, nesúlalom medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, zelenou a digitálnou transformáciou a pretrvávajúcim vysokým podielom dospelých v Európe s nízkymi základnými znalosťami, zručnosťami a kompetenciami;

(?) Pozri napríklad tieto publikácie: „Adult Learning and COVID-19: challenges and opportunities“ (Vzdelávanie dospelých a COVID-19: výzvy a príležitosti) (pracovná skupina ET 2020 pre vzdelávanie dospelých, 2020); „Adult learning and education and COVID-19“ (Vzdelávanie dospelých a COVID-19)(Inštitút UNESCO pre celoživotné vzdelávanie, 2020) a „Adult Learning and COVID-19: How much informal and non-formal learning are workers missing?“ (Vzdelávanie dospelých a COVID-19: Koľko informálneho učenia sa a neformálneho vzdelávania chýba pracovníkom?) (OECD, 2021).

(?) Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2020. „Teaching and learning in a digital age“ (Výučba a učenie sa v digitálnom veku), SWD (2020) 234 final. Zdroj: Eurostat, výberové zisťovanie pracovných síl v EÚ (na rok 2022 je naplánovaná zmena metodiky).

18. Pozornosť si vyžaduje roztrieštenosť vzdelávania dospelých medzi odvetviami, oblasťami politiky a právnymi rámcami. Je potrebný dialóg medzi všetkými stranami s cieľom dosiahnuť spoločnú víziu posilneného poskytovania vzdelávania dospelých, v ktorej sa zohľadňuje sociálny rozmer vzdelávania dospelých, ako aj zamestnateľnosť. Keďže zo vzdelávania dospelých majú prospech jednotlivci, zamestnávateľa i štát, mala by sa uznať zodpovednosť a príspevok každej strany;
19. Je nanajvýš dôležité zvyšovať povedomie zamestnávateľov o tom, že vzdelávanie dospelých prispieva ku kvalite pracovných procesov a výsledkov, ako aj ku kvalite angažovanosti pracovníkov vo vzťahu k ich práci. Vzdelávanie dospelých môže prispieť k produktivite, konkurencieschopnosti, sociálnemu začleneniu, rodovej rovnosti, tvorivosti, inováčnosti a podnikavosti. Je dôležitým faktorom stimulovania zamestnávateľov k tomu, aby zohrávali aktívnejšiu úlohu pri neustálej podpore zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie svojich zamestnancov, pri zlepšovaní ich zamestnateľnosti, ako aj pri podpore zmien ich postavenia na trhu práce. Preto je dôležité, aby sa na všetkých pracoviskách vytvorila kultúra vzdelávania, aby sa na pracovisku plánovali a organizovali vzdelávacie možnosti a aby túto kultúru propagovali a podporovali všetky zainteresované strany;
20. Vzdelávanie dospelých však musí presahovať rámec rozvoja zručností súvisiacich s prácou. Takisto je dôležité zvyšovať povedomie širokej verejnosti o význame a výhodách účasti na celoživotnom vzdelávaní. Vzdelávanie dospelých by malo byť prepojené so všetkými druhmi a úrovňami vzdelávania a odbornej prípravy vrátane vysokoškolského vzdelávania, a to prostredníctvom flexibilných formálnych, neformálnych a informálnych dráh;
21. Vzdelávanie dospelých má potenciál zlepšiť životné a pracovné príležitosti dospelých bez ohľadu na ich sociálno-demografickú a osobnú situáciu. Individuálna zodpovednosť za kariérny rast by sa mala považovať za súčasť celoživotného profesijného poradenstva a podpory. Vzdelávanie dospelých môže okrem toho prispieť k aktívnemu občianstvu a komunitnému vzdelávaniu. Podporuje aj osobný, sociálny a profesijný rozvoj a naplnenie, zdravie a pohodu v súlade s aktuálnymi a budúcimi potrebami, nadaniami a ambíciami jednotlivca. Vzdelávanie dospelých zohráva kľúčovú úlohu pri reagovaní na aktuálne a budúce výzvy a príležitosti v živote a v práci, čo vedie k udržateľným komunitám;
22. Vplyvy demografických zmien, ako sú zelená a digitálna transformácia, si vyžadujú nové prístupy na uľahčenie účasti dospelých vrátane tých, ktorí neinklinujú k účasti na vzdelávacích činnostiach a vekovej skupiny osôb starších ako 65 rokov, na vzdelávaní dospelých s cieľom podporiť ich plnú integráciu a účasť na živote spoločnosti.

PODČIARKUJE, ŽE:

23. Vzdelávanie dospelých si vyžaduje celostný prístup vrátane spolupráce medzi odvetviami a medzi rôznymi zainteresovanými stranami a účinnú koordináciu na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom treba rešpektovať rôzne modely vzdelávania dospelých v Európskej únii a plne rešpektovať osobitné kompetencie jednotlivých politických úrovní.

PRETO SÚHLASÍ S TÝM, ŽE:

24. V období do roku 2030 vrátane bude celkovým cieľom nového európskeho programu vzdelávania dospelých na roky 2021 – 2030 (NEAAL 2030) zvýšiť a zlepšiť poskytovanie, propagovanie a využívanie možností formálneho, neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa pre všetkých;
25. Hlavné prioritné oblasti programu NEAAL 2030 zabezpečujú kontinuitu práce a ďalší rozvoj vzdelávania dospelých, ako sa uvádza ďalej a ako sa podrobne opisuje v prílohe I:
 - riadenie;
 - poskytovanie a využívanie možností celoživotného vzdelávania;
 - dostupnosť a flexibilita;
 - kvalita, rovnosť, inkluzívnosť a úspech vo vzdelávaní dospelých;
 - zelená a digitálna transformácia.

SO ZRETELOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY A VNÚTROŠTÁTNE PODMIENKY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV SA ĎALEJ DOHODLA NA TÝCHTO VYKONÁVACÍCH NÁSTROJOCH:

26. *Otvorená metóda koordinácie (OMK):* V období do roku 2030 budú členské štáty a Komisia úzko spolupracovať s cieľom zhodnotiť prácu vykonanú na technickej úrovni, pričom posúdia proces a jeho výsledky prostredníctvom OMK a prostredníctvom prevzatia zodpovednosti za proces v rámci svojej príslušnej oblasti pôsobnosti na vnútroštátnej, regionálnej alebo európskej úrovni. Mali by pri tom konzultovať s pracovnou skupinou pre vzdelávanie dospelých zriadenou v strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030) a so sieťou národných koordinátorov vzdelávania dospelých.
27. *Vzájomné učenie:* Vzájomné učenie je kľúčovým prvkom programu NEAAL 2030, pretože poskytuje príležitosť identifikovať osvedčené postupy v rôznych členských štátoch a poučiť sa z nich. Vzájomné učenie sa za účasti príslušných zainteresovaných strán sa bude realizovať okrem iného prostredníctvom partnerského učenia, partnerského poradenstva a výmeny najlepších politík a postupov, konferencií, seminárov, fór na vysokej úrovni a expertných skupín, ako aj prostredníctvom štúdií a analýz, sietí (vrátane webových) a iných foriem šírenia informácií a jasným zviditeľňovaním výsledkov.
28. *Účinné riadenie:* Program NEAAL 2030 je neoddeliteľnou súčasťou strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030).
29. *Monitorovanie procesu:* Pravidelné monitorovanie pokroku pri plnení cieľov na úrovni EÚ ^(*) prostredníctvom ukazovateľov na úrovni EÚ (podrobne uvedené v prílohe II k tomuto uzneseniu), ktoré sa uplatňuje pri systematickom zbere a analýze medzinárodne porovnateľných údajov, zásadným spôsobom prispieva k tvorbe politiky založenej na dôkazoch bez toho, aby sa vytvárala dodatočná záťaž pre členské štáty. Každoročné monitorovanie sa uskutoční prostredníctvom Monitora vzdelávania a odbornej prípravy a procesu európskeho semestra (pomocou revidovaného sociálneho prehľadu), pričom sa bude sledovať pokrok pri plnení všetkých dohodnutých cieľov na úrovni EÚ v oblasti vzdelávania dospelých. Monitorovanie a hodnotenie cieľov a ukazovateľov na úrovni EÚ by sa malo realizovať v spolupráci so stálou skupinou pre ukazovatele a referenčné hodnoty a malo by sa preskúmať v roku 2023.
30. *Získavanie poznatkov a politika vzdelávania dospelých založená na dôkazoch:* Je potrebné v rámci možností ďalej rozvíjať hĺbkovú analýzu a výskum údajov na medzinárodnej, európskej a vnútroštátnej úrovni prostredníctvom rôznych nástrojov a s využitím práce Eurostatu, Eurydice, CEDEFOP-u, Európskej nadácie pre odborné vzdelávanie – ETF, Eurofoundu, OECD a iných organizácií. Táto analýza by mala zahŕňať aj monitorovanie zraniteľných skupín dospelých a údaje o investíciách do vzdelávania a odbornej prípravy, pokiaľ možno napríklad aj na úrovni zamestnávateľov a miestnych komunít. Transformácia pracovných miest a obrovské úsilie o zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikáciu si vyžadujú spoľahlivé a ciele informácie o zručnostiach, aby sa zmapovali budúce potreby zručností na trhu práce. Podporí to dospelých v ich celoživotnom kariérom raste a uľahčí to zmeny na trhu práce aj v spoločnosti.
31. *Spolupráca s medzinárodnými organizáciami:* Je dôležité posilniť spoluprácu s organizáciami, ako sú OECD (najmä využívaním výsledkov Programu medzinárodného hodnotenia kompetencií dospelých (PIAAC)), OSN (najmä UNESCO a MOP) a Rada Európy, ako aj v rámci príslušných regionálnych alebo celosvetových iniciatív.
32. *Financovanie:* Vzdelávanie dospelých sa financuje prostredníctvom celej škály nástrojov, ktoré čerpajú prostriedky z rôznych zdrojov. Vzdelávanie dospelých by sa malo, pokiaľ je to vhodné a v súlade so zásadou subsidiarity, opierať skôr o priebežné a pravidelné financovanie než o dotácie súvisiace s projektmi alebo programami. Zdroje môžu pomôcť zvýšiť a zintenzívniť finančné prístupy založené na spoločnej zodpovednosti verejných a súkromných zainteresovaných strán.

(*) Ciele sú vymedzené ako priemerné hodnoty EÚ, ktoré majú členské štáty dosiahnuť spoločne. Komisia by mala pri podávaní správ o pokroku pri plnení týchto cieľov, v relevantných prípadoch aj v kontexte európskeho semestra, zohľadňovať osobitosti rôznych vnútroštátnych systémov a okolností. Členské štáty by mali v plnej miere využívať možnosti financovania z prostriedkov Únie v súlade so svojimi vnútroštátnymi okolnosťami, prioritami a výzvami. Stanovené ciele nemajú vplyv na rozhodnutia o tom, ako sa implementujú finančné nástroje Únie v rámci viacročného finančného rámca 2021 – 2027 a nástroja Next Generation EU.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY SO ZRETELOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY A V ZÁVISLOSTI OD OKOLNOSTÍ JEDNOTLIVÝCH ŠTÁTOV:

33. Zamerali svoje úsilie v období rokov 2021 – 2030 na prioritné oblasti opísané v prílohe I, čím v relevantných prípadoch prispejú aj k vykonávaniu strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030), a to v súlade so svojim vnútroštátnym, regionálnym a miestnym kontextom, vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi okolnosťami a právnymi predpismi;
34. Posilnili účinné väzby medzi príslušnými ministerstvami, ako aj so zainteresovanými stranami, ako sú sociálni partneri, podniky, mimovládne organizácie a organizácie občianskej spoločnosti, s cieľom zlepšiť súlad medzi politikami vzdelávania dospelých a širšími sociálno-ekonomickými politikami. Tento prístup zahŕňajúci celú štátnu správu a viaceru zainteresovaných strán možno ďalej posilniť účinnou koordináciou na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, ktorá by spájala politiku s praxou;
35. Podporovali vzdelávanie dospelých s celoživotným poradenstvom a kariérom rastom prostredníctvom budovania partnerstiev na všetkých úrovniach. V súlade so zásadami zabezpečovania kvality by toto poradenstvo malo byť spojené s osvetovými činnosťami, potvrdzovaním a so zvyšovaním povedomia, čím by prispelo k vykonávaniu odporúčania Rady o cestách zvyšovania úrovne zručností. Tým sa zabezpečí, aby všetci dospelí mali príležitosť rozvíjať svoje základné zručnosti a kľúčové kompetencie na základe svojich potrieb, ako aj príležitosť dosiahnuť úroveň zručností, ktorá je potrebná v dnešnej spoločnosti a na trhu práce;
36. Pri vykonávaní odporúčania Rady o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa dosiahli pokrok pri zabezpečovaní dostupnosti možností potvrdzovania pre všetkých dospelých, čím sa zároveň zabezpečí poskytovanie druhej šance, čo môže viesť k získaniu úplnej alebo čiastočnej kvalifikácie;
37. Podporovali rozširovanie všeobecného i odborného vzdelávania dospelých na sekundárnej a terciárnej úrovni prostredníctvom flexibilných vzdelávacích dráh, napríklad večerných kurzov, vzdelávania na skrátený čas, dištančného a zmiešaného vzdelávania, a umožnili vzdelávajúcim sa dospelým a) získať kvalifikáciu na úrovni EKR 4 a vyššej a b) dokončiť krátke kurzy umožňujúce aktualizáciu, rozšírenie a prehĺbenie kompetencií;
38. Zvyšovali pracovné postavenie lektorov a školiteľov^(*) vzdelávania dospelých, podporovali ich profesionalizáciu a zlepšovali ich počiatočné a ďalšie vzdelávanie, odbornú prípravu a profesijný rozvoj, a to aj podporou využívania inovačných prístupov (ako sú zmiešané, online, dištančné, hybridné a iné vzdelávanie) a zdrojov (infraštruktúra a vybavenie IKT);
39. V prípade potreby podporovali vysokokvalitnú a inkluzívnu digitalizáciu procesov vzdelávania, odbornej prípravy a učenia sa na organizačnej i individuálnej úrovni. Okrem toho poskytovali vzdelávajúcim sa dospelým pomoc, vzdelávanie a odbornú prípravu v záujme širšieho a efektívnejšieho využívania digitálnych nástrojov s ohľadom na digitálnu priepasť a digitálne rodové rozdiely;
40. Usilovali sa vytvoriť pre podniky a jednotlivcov jednoduché, flexibilné a rozsiahle mechanizmy na zvyšovanie povedomia a podporu zmeny zmýšľania jednotlivcov i spoločnosti na základe koncepcie celoživotného vzdelávania, ktorá zdôrazňuje potrebu neustále nadobúdať znalosti, zručnosti a kompetencie;
41. Uľahčovali celoživotné vzdelávanie s cieľom podporiť účasť dospelých na vzdelávaní prostredníctvom rôznych nástrojov, ako je EPAL – Elektronická platforma vzdelávania dospelých v Európe (napríklad podporou pracovníkov v oblasti vzdelávania dospelých vrátane lektorov a školiteľov vzdelávania dospelých, poradenských a podporných pracovníkov, výskumných a akademických pracovníkov a tvorcov politik);
42. Presadzovali vzdelávaciu mobilitu vzdelávajúcich sa dospelých a zamestnancov v oblasti vzdelávania dospelých, ako aj cezhraničnú spoluprácu, vo vhodných prípadoch aj prostredníctvom programu Erasmus+, fondov politiky súdržnosti EÚ a iných nástrojov;
43. Vynaložili ďalšie úsilie na odstránenie existujúcich prekážok pre všetky druhy vzdelávania vrátane otázok týkajúcich sa mobility, prístupnosti, rodových nerovností, poradenstva, osvetu, študentských služieb a uznávania predchádzajúceho vzdelávania v rámci výsledkov vzdelávania;

(*) Na účely tohto uznesenia je učiteľ osoba, ktorej postavenie učiteľa (alebo rovnocenné postavenie) sa uznáva vo vnútroštátnych právnych predpisoch a vnútroštátnej praxi, pričom školiteľ je každý, kto plní jednu alebo viaceré činnosti spojené s (teoretickou alebo praktickou) funkciou odbornej prípravy, či už v rámci inštitúcie pre vzdelávanie alebo odbornú prípravu alebo na pracovisku. Patria medzi nich učelia vo všeobecnom vzdelávaní a vo vysokoškolskom vzdelávaní, učelia a školitelia v počiatočnom a ďalšom odbornom vzdelávaní a príprave, ako aj pracovníci v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a lektori vzdelávania dospelých v súlade so závermi Rady o európskych učiteľoch a školiteľoch pre budúcnosť, Ú. v. EÚ C 193, 9.6.2020, s. 11.

44. Ďalej rozvíjali mechanizmy zabezpečovania kvality, napríklad presadzovaním interného a externého zabezpečovania kvality, pokiaľ ide o programy, procesy, implementačné organizácie, lektorov a školiteľov vzdelávania dospelých a poradenské činnosti, ako aj rozvojom zberu údajov, napríklad využívaním informácií zhromaždených sledovaním uplatnenia absolventov.

VYZÝVA KOMISIU, ABY V SÚLADE SO SVOJIMI PRÁVOMOCAMI A S OHLADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

45. Podporovala členské štáty pri vykonávaní programu NEAAL 2030 a jeho prioritných oblastí opísaných v prílohe I, ako aj pri možnom vypracúvaní ich celostných vnútroštátnych stratégií v oblasti zručností určených pre celú štátnu správu;
46. Zabezpečila komplementárnosť a súdržnosť politických iniciatív EÚ realizovaných v súlade s NEAAL 2030;
47. Úzko spolupracovala s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť zavedenie flexibilnej a účinnej štruktúry riadenia, ako sa uvádza v uznesení Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030), najmä zapojením pracovnej skupiny pre vzdelávanie dospelých, siete národných koordinátorov vzdelávania dospelých, činností partnerského učenia a iných činností zameraných na vytváranie sietí;
48. Podporovala národných koordinátorov vzdelávania dospelých financovaním ich práce s cieľom uľahčiť spoluprácu medzi členskými štátmi a s Komisiou pri vykonávaní programu NEAAL 2030;
49. Zlepšila znalosti o vzdelávaní dospelých v Európe uskutočňovaním štúdií a výskumu relevantných z hľadiska analýzy vzdelávania dospelých, okrem iného prostredníctvom Eurydice, CEDEFOP-u a ETF a v spolupráci s inými relevantnými sieťami a inštitúciami, a to za plného využitia ich informačných a výskumných kapacít a bez toho, aby sa vytvorila dodatočná záťaž pre členské štáty. Pozornosť by sa mala venovať aj vekovej skupine osôb starších ako 65 rokov, a to získaním komparatívnych dôkazov a údajov o ich účasti na vzdelávaní dospelých;
50. Rozvíjala a zintenzívnila spoluprácu s relevantnými medzinárodnými organizáciami, ako sú OECD, OSN (najmä UNESCO a MOP) a Rada Európy, ako aj s relevantnými regionálnymi alebo celosvetovými iniciatívami, napríklad v krajinách západného Balkánu, Východného partnerstva atď.;
51. Zabezpečila na európskej úrovni dostupné finančné prostriedky na podporu vykonávania programu NEAAL 2030 prostredníctvom príslušných programov, fondov a nástrojov EÚ, ako sú Erasmus+, Európsky sociálny fond plus (ESF+), Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, Fond na spravodlivú transformáciu, InvestEU, Nástroj technickej podpory atď.;
52. Predložila Rade systematický prehľad a plán prebiehajúcich a plánovaných politík, nástrojov spolupráce, nástrojov financovania, iniciatív a cielených výziev na úrovni Únie, ako sú cesty zvyšovania úrovne zručností, Erasmus+ a európsky semester, ktoré prispievajú k plneniu programu NEAAL 2030, a aby Radu pravidelne informovala o aktuálnom vývoji;
53. Podávala správy o vykonávaní programu NEAAL 2030 ako súčasť strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (2021 – 2030), a pritom vychádzala z práce národných koordinátorov vzdelávania dospelých, pracovnej skupiny pre vzdelávanie dospelých, štúdií a výskumných expertov;
54. Umožnila ďalší rozvoj a vykonávanie programu EPALE, ktorý podporuje a posilňuje odborníkov v oblasti vzdelávania dospelých prostredníctvom výmen medzi kolegami, blogov, fór, tvorby sietí a poskytovania vysokokvalitných, presných a relevantných informácií o všetkých aspektoch vzdelávania dospelých;
55. Podporovala členské štáty, a to aj prostredníctvom financovania, v ich pravidelnej účasti na výskumných cykloch s cieľom získať porovnateľné údaje o ich pokroku v oblasti zručností dospelých (prieskum OECD o zručnostiach dospelých [PIAAC], prieskum vzdelávania dospelých a výberové zisťovanie pracovných síl).

PRÍLOHA I

Členské štáty sa vyzývajú, aby sa prípadne s podporou Komisie zamerali na oblasti uvedené nižšie, a to s prihliadnutím na konkrétne okolnosti v každom členskom štáte a v súlade s vnútroštátnymi prioritami.

Prioritná oblasť 1 – Riadenie

- a) Nevyhnutnosťou sú partnerstvá medzi vládami, regionálnymi a miestnymi orgánmi, poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy, podnikmi, sociálnymi partnermi, verejnými službami zamestnanosti a sociálnymi službami, ako aj občianskou spoločnosťou sú nevyhnutnosťou, ktoré sú úzko prepojené so spoločnou zodpovednosťou všetkých zainteresovaných strán. Táto zodpovednosť zahŕňa úlohy vrátane analýzy potrieb vzdelávania a odbornej prípravy a rozvoja vzdelávacích možností pre dospelých, optimalizácie zapojenia všetkých zainteresovaných strán a spolupráce medzi nimi, zvyšovania informovanosti a osvetvy a podpory poskytovania dostatočných usmernení a poradenstva poskytovateľom a podnikom.
- b) Usilovať sa o vytvorenie komplexného prístupu k vzdelávaniu dospelých, ktorý zahŕňa všetky typy, formy a úrovne vzdelávania a odbornej prípravy dospelých a iné relevantné formy vzdelávacích možností a objasňuje úlohy všetkých zapojených odvetví, pričom takýto prístup prispieva k zlepšeniu celkových podmienok pre spoluprácu v oblasti potrieb vzdelávania dospelých. Mal by poskytovať medzisektorový dohľad, ako aj medzirezortné a medzisektorové partnerstvá vedúce k súdržnosti politik. Takýto prístup by v rámci celoživotného vzdelávania mohol viesť k stratégiám vzdelávania dospelých a vnútroštátnym stratégiám v oblasti zručností, ktoré sú založené na výskume, dôkazoch a údajoch.
- c) Spolupráca a partnerstvo zainteresovaných strán na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni by mali spĺňať potreby vzdelávajúcich sa dospelých a zamestnávateľov vrátane, ak je to možné a podľa vnútroštátnych okolností, účinného a efektívneho financovania iniciatív v oblasti vzdelávania dospelých.

Prioritná oblasť 2 – Poskytovanie a využívanie možností celoživotného vzdelávania

- a) Je mimoriadne dôležité, aby sa zvyšovala informovanosť dospelých o význame vzdelávania ako celoživotného úsilia, ktoré by sa malo vykonávať v pravidelných intervaloch počas celého života človeka.
- b) Vzdelávanie dospelých by sa malo viac prispôbovať potrebám. Malo by sa podnecovať a podporovať prostredníctvom účinných systémov celoživotného poradenstva s osvetovými činnosťami, ako aj prostredníctvom integrovaných systémov validácie predchádzajúceho vzdelávania.
- c) Všetky zainteresované strany by mali mať k dispozícii existujúce prognostické systémy zamerané na zručnosti (informovanosť pre oblasť zručností) s cieľom podporiť plánovanie celoživotného poradenstva a vzdelávania dospelých.
- d) V prípade potreby by malo začlenenie finančných stimulov, daňových stimulov a iných sociálnych dávok alebo kompenzačných opatrení na úrovni zamestnávateľov do vykonávania politik týkajúcich sa vzdelávania dospelých viesť k zvýšeniu angažovanosti zamestnávateľov v oblasti vzdelávania dospelých.
- e) Udržateľné verejné financovanie by sa malo dopĺňať ďalšími finančnými prostriedkami na rôznych úrovniach (európskej, vnútroštátnej, regionálnej, miestnej, zamestnávateľskej, individuálnej) pre všetky typy, formy a úrovne vzdelávania dospelých. Efektívne pridelovanie a využívanie finančných prostriedkov je kľúčové a je nutné ho prispôbiť individuálnym vzdelávacím potrebám. V tejto súvislosti zohráva dôležitú úlohu monitorovanie výdavkov.

Prioritná oblasť č. 3 — Dostupnosť a flexibilita

- a) Vzdelávanie dospelých by malo byť flexibilné z hľadiska času, miesta, zdrojov, foriem organizácie a vykonávania a malo by zahŕňať rôzne prístupy a opatrenia na zvýšenie účasti, inklúzie a motivácie vzdelávať sa. Mala by sa ním umožniť účasť nielen na rôznych úrovniach formálneho vzdelávania a odbornej prípravy, ale aj v iných programoch – a to aj na neformálnej úrovni – zameraných na rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností, spolu so širšou paradigmou vzdelávania. S cieľom prispôbiť sa rodinným, životným a pracovným povinnostiam je flexibilita kľúčom k zvyšovaniu počtu vzdelávajúcich sa dospelých a udržaniu ich vo vzdelávaní. Vzdelávanie dospelých musí poskytovať vysokokvalitné programy bez ohľadu na to, či je financovanie súkromné alebo verejné.
- b) Programy vzdelávania a odbornej prípravy poskytované v kontexte vzdelávania dospelých by mali vychádzať z predchádzajúcich vedomostí, zručností a kompetencií, skúseností, preferencií a špecifík jednotlivých vzdelávajúcich sa, a to na základe ich potrieb, možných výsledkov sebahodnotenia a s osobitnou pozornosťou venovanou zraniteľným skupinám. Prístup k vzdelávaniu, ktorý dospelých nabáda k tomu, aby vyjadrili svoje náklonnosti, túžby a potreby, je inkluzívny a motivuje dospelých, aby sa vzdelávali a zlepšovali, a zároveň im ponúka príležitosti na osobný rozvoj a kariérny rast, vzdelávanie v spočenstve, medzigeneračné vzdelávanie a iné sociálne aspekty.

- c) Vzdelávanie dospelých by malo uľahčovať aj získavanie a upevňovanie vedomostí, zručností a kompetencií, a tým prispievať k zabezpečeniu inkluzívnejších spoločností a zaručeniu rovnakých príležitostí podľa osobitných okolností a sociálno-ekonomického zázemia, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať zraniteľným skupinám.
- d) Malo by sa zväziť zavedenie finančných a iných podporných opatrení ako aj konkrétnych opatrení na podporu vzdelávajúcich sa. Medzi príklady môžu patriť finančné stimuly, ako sú pôžičky, granty a daňové úľavy.
- e) Preskúvanie koncepcie a využívania mikrocertifikátov môže pomôcť rozšíriť vzdelávacie príležitosti a mohlo by posilniť úlohu celoživotného vzdelávania poskytovaním flexibilitnejších a modulárnych vzdelávacích možností a ponúkaním inkluzívnejších vzdelávacích dráh.

Prioritná oblasť č. 4 – Kvalita, rovnosť, inklúzia a úspech vo vzdelávaní dospelých

Profesionalizácia:

- a) Je potrebná profesionalizácia a budovanie kapacít lektorov a školiteľov vzdelávania dospelých vrátane odborníkov z praxe (napr. mentorov, tútorov) a iných odborníkov zapojených do podporných činností, ako sú poradenstvo, potvrdzovanie, osвета, zvyšovanie informovanosti, vedenie a riadenie v oblasti vzdelávania dospelých. Vymedzenie a potvrdzovanie kľúčových kompetencií odborníkov v oblasti vzdelávania dospelých by mohli byť pridanou hodnotou.
- b) Profesionalizácia vo vzdelávaní dospelých je nevyhnutná pre kvalitu poskytovaného vzdelávania a odbornej prípravy (napr. okrem zručností súvisiacich s obsahom musia vzdelávajúci sa dospelí nadobudnúť sociálne a digitálne zručnosti, pre ktoré je potrebný odlišný/upravený vyučovací prístup). Lektori a školitelia vzdelávania dospelých by sa mali podporovať pri realizácii výučby a učenia sa založeného na kompetenciách, a to aj prostredníctvom poradcov a činností partnerského učenia.
- c) Dobro rozvinutou sieťou a partnerstvom poskytovateľov vzdelávania dospelých a iných partnerov ponúkajúcich vzdelávacie možnosti by sa mohlo zabezpečiť, aby sa vzdelávanie dospelých stalo dostupnejším a aby peniaze a čas boli menšou prekážkou ako predtým.

Mobilita:

- d) Mobilita vzdelávajúcich sa dospelých, lektorov a školiteľov vzdelávania dospelých a iných zainteresovaných strán vo vzdelávaní dospelých by sa mala naďalej rozširovať ako kľúčový prvok európskej spolupráce a nástroj na zvyšovanie kvality vzdelávania dospelých a podporovať viacjazyčnosť v Európskej únii. Malo by sa vyvíjať ďalšie úsilie na odstránenie existujúcich prekážok a zábran vo všetkých typoch vzdelávacej a výučbovej mobility vrátane problémov súvisiacich s prístupom, poradenstvom, službami pre študentov a uznávaním vzdelávacích výstupov.
- e) Využívať program Erasmus+, ktorý ponúka širokú paletu nových možností na posilnenie mobility v rámci EÚ, mimo EÚ a na posilnenie cezhraničnej spolupráce a ktorý sa prípadne môže doplniť financovaním zo zdrojov ESF+.

Inklúzia:

- f) Vzdelávanie dospelých je dôležité pre podporu rodovej rovnosti a solidarity medzi rôznymi vekovými skupinami a medzi kultúrami a ľuďmi zo všetkých prostredí a pre podporu demokratického občianstva a základných hodnôt EÚ; v tejto súvislosti si osobitnú pozornosť zaslúžia zraniteľné skupiny.
- g) Vo vzdelávaní a odbornej príprave je potrebné vyvážené pridelovanie zdrojov na vzdelávanie dospelých. Je potrebné zväziť modely financovania založené na spoločnej zodpovednosti a pevnom verejnom záväzku, najmä pokiaľ ide o cieľové skupiny dospelých, ktorí sú zo znevýhodneného prostredia, majú zdravotné postihnutie alebo sú ovplyvnení inými faktormi, ktoré môžu spôsobiť vylúčenie.
- h) Mali by sa zväziť stimuly na odstránenie prekážok účasti všetkých cieľových skupín na vzdelávaní dospelých, ako je nedostatok času na štúdium, nízke základné zručnosti, nízke odborné zručnosti, nedostupnosť, nízka úroveň motivácie a negatívny postoj k vzdelávaniu. Spolupráca s príslušnými zainteresovanými stranami je nevyhnutná na to, aby sa nezapojení dospelí a osobitné cieľové skupiny dostali späť k vzdelávaniu.
- i) Medzigeneračné vzdelávanie vrátane vekovej skupiny osôb starších ako 65 rokov môže byť prospešné pre podporu blahobytu, ako aj aktívneho, autonómneho a zdravého starnutia.

Zabezpečovanie kvality:

- j) Podľa potreby by sa malo na systémovej úrovni ďalej posilňovať zabezpečovanie kvality poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy dospelých a ich partnerov.
- k) Monitorovanie výsledkov vzdelávania dospelých môže zvýšiť zabezpečovanie kvality.
- l) Vzdelávanie a odborná príprava by mali byť viac zamerané na vzdelávajúcich sa a mohli by poskytovať krátke vzdelávacie skúsenosti na získanie alebo aktualizáciu cieľných kompetencií.
- m) Na zabezpečenie hodnotenia výsledkov vzdelávania a perspektívneho napredovania je nevyhnutný neustály rozvoj metód monitorovania, hodnotenia a kvality.
- n) S cieľom podporiť kvalitu vzdelávania dospelých by sa vnútroštátne a regionálne systémy alebo modely vrátane potvrdzovania a uznávania predchádzajúceho vzdelávania mali zameriavať na rozvoj a poskytovanie interného a externého zabezpečovania kvality.

Prioritná oblasť č. 5 – Zelená a digitálna transformácia

- a) Súbežná transformácia (t. j. digitálna a zelená) pôsobí ako hnacia sila inovácií vo vzdelávacích dráhach a nových prístupoch k vzdelávaniu a odbornej príprave vrátane vzdelávacích prostredí. Týmto inováciami sa musí zabezpečiť priepustnosť a pružnosť medzi rôznymi formami a úrovňami vzdelávania dospelých. Digitálna a zelená transformácia si vyžaduje, aby všetky generácie rozvíjali potrebné zelené a digitálne zručnosti (zvýšená digitálna mediálna gramotnosť a informovanosť o životnom prostredí) s cieľom iniciatívne pracovať a žiť v digitálnom prostredí. Digitálne (zmiešané, hybridné atď.) vzdelávanie si vyžaduje aj profesijný rozvoj lektorov a školiteľov vzdelávania dospelých, ako aj podporu využívania digitálnych nástrojov a prispôsobenie vzdelávacích materiálov, prístupov a zdrojov.
- b) Vypracovať prístupy k začleňovaniu udržateľného rozvoja do vzdelávania dospelých, a to aj riešením postojov v oblasti životného prostredia, rozvojom vhodného zmysľania, zvyšovaním informovanosti a zväznením prijatia konkrétnych krokov na rozvoj odbornej prípravy. Dôležitým prvkom procesu ekologickej transformácie by malo byť získavanie vedomostí, zručností a kompetencií vo vzdelávaní dospelých. Zelené zručnosti, t. j. zručnosti potrebné v nízkouhlíkovom hospodárstve a spoločnosti, sa budú vyžadovať v celej spoločnosti i v rámci pracovnej sily (vo všetkých odvetviach a na všetkých úrovniach), keďže vznikajúcimi hospodárskymi činnosťami sa vytvárajú nové (alebo obnovené) povolania a keďže sa snažíme o udržateľný životný štýl.
- c) Ďalšia podpora otvorenia vzdelávacieho prostredia urýchli digitálnu transformáciu alebolepší už existujúcu infraštruktúru/iniciatívy, napríklad podporou inkluzívnych, digitálnych a udržateľných spoločností a vzdelávacích pracovísk. Takýmto prostrediami by sa mal zlepšiť rovnaký prístup vzdelávajúcich sa dospelých všetkých vekových kategórií k digitálnemu materiálu a malo by sa nimi podporiť bezpečné používanie digitálnych technológií. Verejné vzdelávacie platformy by mali byť navrhnuté tak, aby účastníkom ponúkali motivačnú podporu, profesionálne mentorstvo, usmerňovanie a poradenstvo.

PRÍLOHA II

CIELE A UKAZOVATELE NA ÚROVNI EÚ

Monitorovanie priemerných európskych výsledkov v oblasti vzdelávania dospelých

Na to, aby bolo možné monitorovať pokrok a rozpoznávať výzvy, ako aj prispieť k fundovanej tvorbe politik systematickým zberom, analýzou a výskumom medzinárodne porovnateľných údajov by sa mali strategické priority opísané v programe NEAAL 2030 podporiť súborom referenčných úrovni priemernej európskej výkonnosti vo vzdelávaní dospelých („cieľové hodnoty na úrovni EÚ“). Mali by sa zakladať výlučne na porovnateľných a spoľahlivých údajoch a zohľadňovať rozdielne situácie v jednotlivých členských štátoch.

1. Cieľové hodnoty na úrovni EÚ ⁽¹⁾**Účasť dospelých na vzdelávaní**

Do roku 2025 by sa mal dosiahnuť stav, keď sa na vzdelávaní v predchádzajúcich 12 mesiacoch zúčastní aspoň 47 % dospelých vo veku od 25 do 64 rokov ⁽²⁾.

Do roku 2030 by sa mal dosiahnuť stav, keď sa na vzdelávaní v predchádzajúcich 12 mesiacoch zúčastní aspoň 60 % dospelých vo veku od 25 do 64 rokov.

2. Ukazovatele na úrovni EÚ

- a) Účasť dospelých s nízkou kvalifikáciou na vzdelávaní ⁽³⁾
- b) Nezamestnaní dospelí s nedávnou skúsenosťou so vzdelávaním ⁽⁴⁾
- c) Dospelí s minimálne základnými digitálnymi zručnosťami ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Cieľová hodnota do roku 2025 sa odsúhlasila v uznesení Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030). Hlavy štátov a predsedovia vlád EÚ uvítali cieľovú hodnotu do roku 2030 v Portskej vyhlásení a v záveroch Európskej rady z 24. 25. júna 2021.

⁽²⁾ Eurostat, zber údajov v rámci výberového zisťovania pracovných síl v EÚ od roku 2022. Keďže zdroj údajov sa má v roku 2022 zmeniť (z prieskumu vzdelávania dospelých na výberové zisťovanie pracovných síl v EÚ), cieľová hodnota sa potvrdí v roku 2023 na základe skúsenosti s novým zdrojom údajov. Komisia v spolupráci so stálou skupinou pre ukazovatele a referenčné hodnoty vyhodnotí vplyv týchto zmien porovnaním výsledkov prieskumu vzdelávania dospelých a výberového zisťovania pracovných síl v roku 2023 a zväži možné zmeny metodiky výberového zisťovania pracovných síl alebo zmenu cieľovej hodnoty. Na základe tohto hodnotenia Rada rozhodne o prípadnej úprave tejto cieľovej hodnoty.

⁽³⁾ Vymedzenie a zdroje tohto ukazovateľa sú podobné ukazovateľu účasti dospelých na vzdelávaní. Hlavný rozdiel spočíva v zameraní na dospelých s nízkou kvalifikáciou, t. j. tých dospelých, ktorí dosiahli formálne nanajvyššiu nižšiu sekundárnu kvalifikáciu (alebo nižšiu). Týmto ukazovateľom sa teda meria podiel dospelých s nízkou kvalifikáciou, ktorí uvádzajú, že sa v priebehu posledných 12 mesiacov zúčastnili na formálnom alebo neformálnom vzdelávaní a odbornej príprave.

⁽⁴⁾ Údaje pochádzajú z výberového zisťovania pracovných síl EÚ. „Nedávnou skúsenosťou so vzdelávaním“ sa rozumie účasť na formálnom alebo neformálnom vzdelávaní a odbornej príprave v priebehu posledných štyroch týždňov.

⁽⁵⁾ Zdrojom údajov pre tento ukazovateľ je prieskum Spoločenstva EÚ o používaní IKT v domácnostiach a medzi jednotlivcami.

PRÍLOHA III

Podkladové dokumenty s významom pre program NEAAL 2030:

Európska rada

1. Závery Európskej rady z 24. – 25. júna 2021 (EUCO 7/21)
2. Nový strategický program na roky 2019 – 2024 (prijatý Európskou radou 20. júna 2019)
3. Závery Európskej rady zo 14. decembra 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1)

Rada Európskej únie

4. Závery Rady o rovnosti a inklúzii vo vzdelávaní a odbornej príprave s cieľom podporiť úspech vo vzdelávaní pre všetkých, Ú. v. EÚ C 221, 10.6.2021, s. 3.
5. Uznesenie Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030), Ú. v. EÚ C 66, 26.2.2021, s. 1.
6. Odporúčanie Rady týkajúce sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť, Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1.
7. Odporúčanie Rady o moste k pracovným miestam – posilnení záruky pre mladých ľudí, a ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí, Ú. v. EÚ C 372, 4.11.2020, s. 1.
8. Závery Rady o európskych učiteľoch a školiteľoch pre budúcnosť, Ú. v. EÚ C 193, 9.6.2020, s. 11.
9. Závery Rady o kľúčovej úlohe politik celoživotného vzdelávania pri posilňovaní schopnosti spoločností riešiť technologickú a ekologickú transformáciu v záujme podpory inkluzívneho a udržateľného rastu, Ú. v. EÚ C 389, 18.11.2019, s. 12.
10. Závery Rady o plnení odporúčania Rady s názvom „Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých, Ú. v. EÚ C 189, 5.6.2019, s. 23.
11. Uznesenie Rady Európskej únie a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže: stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027, Ú. v. EÚ C 456, 18.12.2018, s. 1.
12. Odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie, Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1.
13. Odporúčanie Rady s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých, Ú. v. EÚ C 484, 24.12.2016, s. 1.
14. Odporúčanie Rady o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.
15. Uznesenie Rady o obnovenom európskom programe vzdelávania dospelých, Ú. v. EÚ C 372, 20.12.2011, s. 1.

Vyhlásenia

16. Portské vyhlásenie (8. mája 2021)
17. Osnabrücká deklarácia o odbornom vzdelávaní a príprave ako prostriedku umožňujúcom obnovu a spravodlivú transformáciu na digitálne a zelené hospodárstvo (30. novembra 2020)

Európska komisia

18. Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv (COM(2021) 102 final).
19. Zelená kniha o starnutí. Podpora medzigeneračnej solidarity a zodpovednosti (COM(2021) 50 final).
20. Akčný plán digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027. Prispôsobenie vzdelávania a odbornej prípravy digitálnemu veku (COM(2020) 624 final).

21. Európsky program v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (COM(2020) 274 final).
 22. Únia rovnosti: Stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 (COM(2020) 152 final).
 23. Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final).
-